

Debata institutu SOLVO

**NECHCEME UŽ DOMA
UKLÍZET!**

ROZHODNĚ NE ZADARMO 🤔

28. února 2024, Výstavní síň Mánes

Průzkumy SOLVO

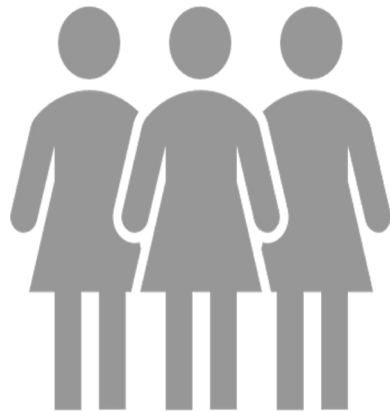
1. Skupinové diskuse se ženami (červen 2023), agentura SC&C
2. Kvantitativní dotazníkové šetření na téma Emancipace žen (léto 2023), agentura IPSOS, N = 1 000 respondentů
3. Kvantitativní dotazníkové šetření na téma Dětství v ČR (červen 2023), agentura SC&C, N = 1 800 respondentů (děti a rodiče / vychovatelé)



ROLE ŽENY VE SPOLEČNOSTI

Samotné ženy se cítí především jako „**pečující**“ (děti, domácnost, rodina), ale zároveň jsou nuceny pracovat a chtějí pracovat.

A jsou pod tlakem očekávání rodiny a společnosti.



*Musím být samostatná
a zvládnout toho co
nejvíc.*

Index F (míra emancipace)

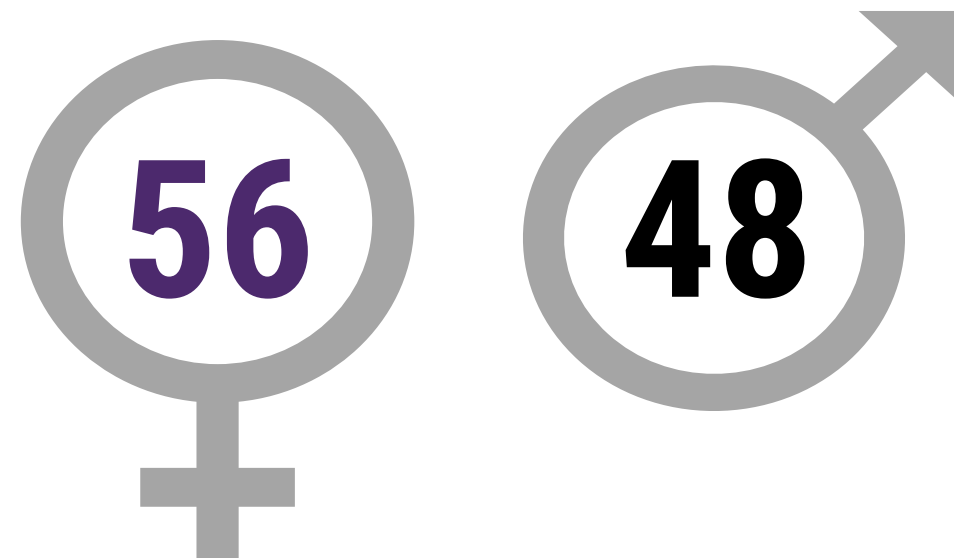
Minimum: 0, Maximum: 96

Průměr: 53



tradiční

emancipovaná



Zdroj: Výzkum EMANCIPACE ŽEN 2023, N = 1000 respondentů, realizováno pro SOLVO ŽENY V ROCE 2023, skupinové diskuze, realizováno pro SOLVO

Co je v české realitě neobvyklé?

- Žena, která se **vrátí do práce, když má půlroční dítě**, je stejně neobvyklá jako žena s vysokou funkcí v armádě.
 - Je to neobvyklé pro dvě třetiny lidí, skoro stejně to vnímají muži i ženy.



Co je v české realitě neobvyklé?

- Naopak není nic neobvyklého, když muž doma vaří.
- Zhruba polovina lidí vnímá jako neobvyklé, když se ženy i muži objevují v povoláních, která jsou „tradičně určena“ pro jedno z pohlaví.
- Pro polovinu populace je neobvyklé, když zůstane otec na RD.
- Žena ve vysoké politické funkci připadá více neobvyklá ženám než mužům (44 % : 32 %).



Prarodiče v péči a výchově dětí

- Babička má v rodině **nezastupitelnou** výchovnou roli = kombinace zkušenosti, trpělivosti, nerodičovského vztahu a zároveň bezpodmínečné lásky.
- Babička může plnit také **systemovou sociální roli**, tj. zajistit péči o předškolní děti (v případě dědečků se jedná o minority).
- Převládá pocit, že v minulosti se babičky staraly o vnoučata víc než v současné době = dáváno do souvislosti se současným pozdějším odchodem do důchodu.

Vztah dětí k prarodičům

- S prarodiči se stýká **90 %** dětí.
- Vztahy s prarodiči hodnotí děti **VELMI VYSOKO** – jsou srovnatelně dobré jako vztahy s matkou a kamarády.

Shrnutí

- Index emancipace dosahuje 53 bodů, zásadní vliv má věk, vzdělání a také pracovní zkušenosti.
- Ženy se většinou cítí jako pečující a cítí taková očekávání také od společnosti / rodiny.
- Stále fungují stereotypy, kvůli kterým vnímáme jako neobvyklé, když pracuje žena s malým dítětem nebo naopak zůstane otec s dítětem doma.



TRH PRÁCE, PAY GAP, KVÓTY, DOMÁČÍ PRÁCE

Diskriminace žen na pracovním trhu

„30letá ženská, čerstvě vdaná a hledá si práci, tak to je problém, co se týká zaměstnávání.“

Pravděpodobnost častého onemocnění dětí, potřeba péče a hlídání
(žena s menšími dětmi)

Obecně diskriminace starších lidí
(žena starší 50+)

„A pak je vám 40, už vás nechtějí, jste stará a vyhořelá. Já jsem nikdy neměla dobrý věk, nejdřív jsem měla malé děti a teď už jsem stará.“

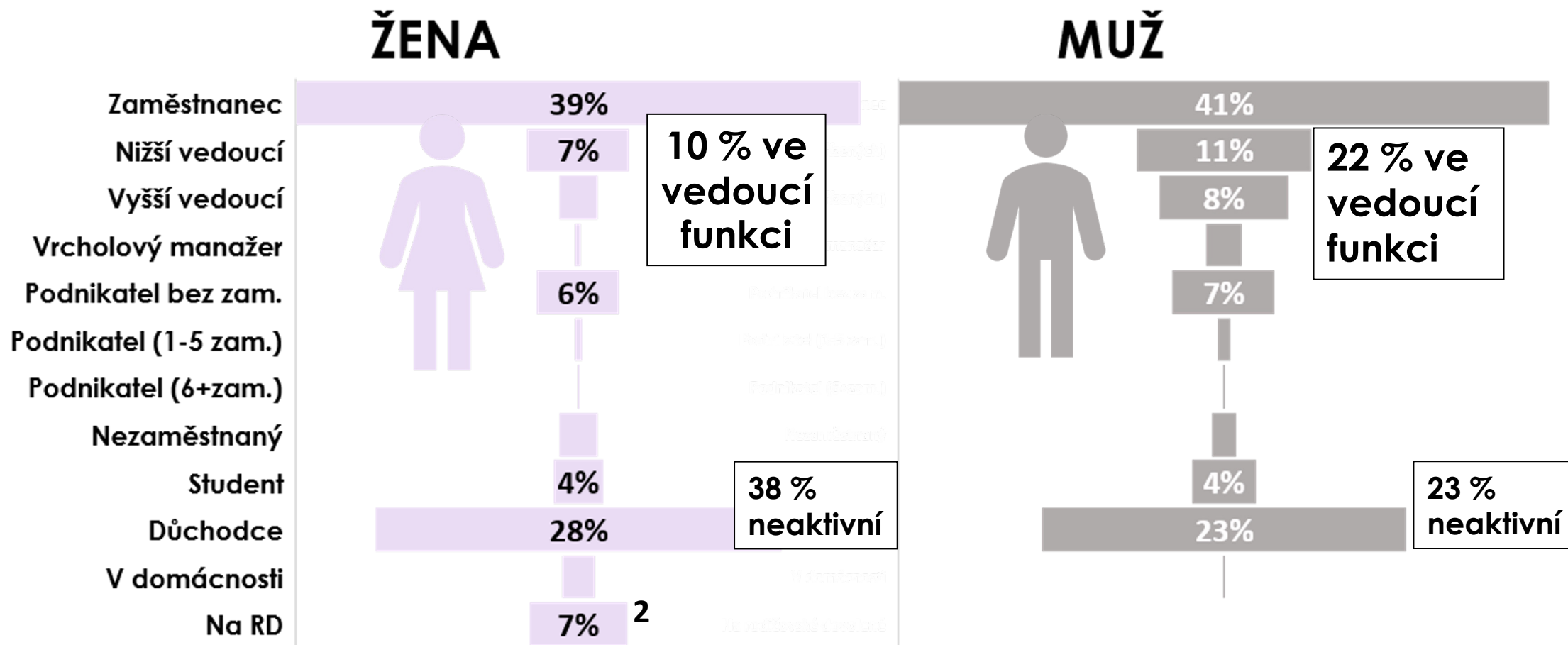
Možnost otěhotnění, odchodu na MD a RD
(žena v reprodukčním věku)

CO ZNEVÝHODŇUJE ŽENY NA PRACOVNÍM TRHU

Platová nerovnost

„Ženy před důchodem jsou zranitelné stejně jako ženy před mateřskou, ženy jsou stále znevýhodňované a důchody mají také nižší.“

Současné ekonomické postavení žen a mužů



Zdroj: Výzkum EMANCIPACE ŽEN 2023, N = 1000 respondentů, realizováno pro SOLVO
 ŽENY V ROCE 2023, skupinové diskuze, realizováno pro SOLVO

Pay gap

Ženy mají **VYŠŠÍ PLAT** než muži.
To si myslí:

26 % žen / 25 % mužů

PLAT ŽEN A MUŽŮ SE NELIŠÍ.
To si myslí:

12 % žen / 29 % mužů

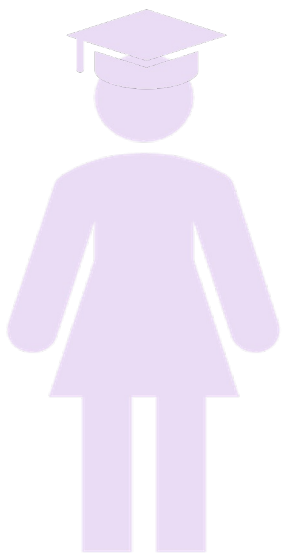
Ženy mají **NIŽŠÍ PLAT** než muži.
To si myslí:

47 % žen / 33 % mužů

Reálný pay gap ČR 2022:

17,7 %

Dívky si přejí být vzdělanější včetně studia v zahraničí



56 % chce
jít studovat
VŠ.

28 % chce
jít studovat
do zahraničí.



39 %
chce jít
studovat VŠ.

18 %
chce jít
studovat
do zahraničí.

Kvóty na zastoupení žen

Motivace PRO kvóty:

- jiný způsob nefunguje,
- ženy mají jiné manažerské kvality než muži – budou se vhodně doplňovat, je přirozené doplnit mužské vnímání světa,
- zastávat odpovědnost v oblastech, které jsou pro ženy přirozenější (zdravotnictví, péče o děti atd.).

Bariéry PROTI kvótám:

- ponižující,
- pozitivní diskriminace,
- místa se budou zaplňovat neschopnými kandidátkami, aby se kvóty splnily,
- přirozený vývoj bude lepší,
- neřeší diskriminaci kvůli mateřství.

Management rodiny / domácnosti a péče o děti

- Odhaduje se, že ženy tráví touto neplacenou prací zhruba

2 hodiny denně

(cca 15 hodin týdně).

- V případě „sendvičové generace“ jsou časové nároky rodiny na ženu násobné (ženy tvoří více než 80 % neformálně pečujících osob v ČR).



„Druhá směna“

- Očekávání, že žena bude plnit tradiční rozdělení rolí, je nesprávné podle poloviny mužů a **70 % žen**.
- Typická role pro ženy (podle názoru žen) je **UKLÍZEČKA, PEČOVATELKA, CHŮVA** apod. – stále se to většinou očekává.

Odpovědnost za práce spojené s domácností, dětmi, opravami atd.

- **Polovina populace** (bez ohledu na muže a ženy) **si myslí, že za domácí práce** (žehlení, vaření, praní, uklízení) **má být (spíše) odpovědná žena.**
- **Odpovědnost muže je za drobné opravy v domácnosti a základní údržbu auta (75 – 80 % populace).**
- **Všechny ostatní záležitosti mají / mohou obstarávat jak ženy, tak muži** – péče o děti, péče o příbuzné, spravování financí, finanční zajištění rodiny atd.

Shrnutí

- Ženy se cítí diskriminovány na pracovním trhu ve všech fázích života.
- Pay gap si uvědomuje a vnímá polovina žen, reálně je v ČR na hodnotě 17,7 %.
- „Druhá směna“ je stále životní realita většiny žen, i když si ženy a muži uvědomují, že už je to překonaný model.